

tur, det er et Forsøg paa at slaa politisk Mønt af den Nedgangskonjunktur; vi er inde i.

Vi ved alle sammen, vi har erfaret det gennem Historiens Beretninger, at i en Krigsperiode, i en Tid, da Verden er i Oprør, da store Dele af Verdens Befolkning er optaget af at ødelægge Værdier i Stedet for at frembringe, bliver der i økonomisk Henseende gode Tider for de Lande, der staar udenfor; der bliver Liv i Erhvervslivet i saadanne Lande, der bliver Afsætning til store og gode Priser. Men det er ogsaa en Erfaring, at naar Krigen er forbi, naar man igen skal ned fra de høje Tinder, man under en saadan Krig i økonomisk Henseende er kommet op paa, melder Vanskelighederne sig. Det er noget, der er, om jeg saa maa sige, næsten Naturens Gang. Derfor skal en Regerings Politik ikke bedømmes efter, om den regerer under en Højkonjunktur eller i nedadgaaende Tider. Det, en Regerings Politik skal bedømmes efter og enten dømmes eller frikendes paa, er, hvorledes den benytter de forskellige Forhold, enten i Opgangs- eller Nedgangstider, til at styrke sit Lands Stilling og afbøde de Fejl, Fortiden har bragt.

Vil vi betragte Regeringens Politik ud fra det Synspunkt, tror jeg ikke, at den Spekulation i Verdenskonjunktoren, som de radikal-socialistiske Partier nu forsøger sig i, vil give nogen væsentlig Gevinst. Det er noget, vi kender fra det private Liv, at den slette Økonomi har Virkninger, som strækker sig langt ud over den Tid, hvori den praktiseres. Ligesaa er det i et Lands Økonomi; og jeg tror ogsaa, de fleste vil forstaa, at det er langt vanskeligere at regere og at faa Balance i Statens Husholdning i stærkt nedadgaaende Tider. Naar, som den højtærede Finansminister oplyste eksempelvis, Selskabsskatten gaar ca. 100 Mill. Kr. ned, naar tillige Forbrugsafgifterne er gaaet ned, og naar i det hele taget de Indtægter, som flyder af bestaaende Love, gaar kolossalt ned, er det langt vanskeligere at faa Balance paa Statens Regnskab, end naar det gaar den modsatte Vej.

De fleste vil forstaa, at hvis vi skal komme ud af den vanskelige Situation, som Staten og Statskassen nu befinder sig i, er Vejen ikke den, der anvises i de Radikales Princip: Kravene først, men den, som anvises i Venstres Princip: at holde Kravene i saa høj Grad tilbage som muligt. Der kan saa være forskellige Opfattelser af, om denne Bestræbelse for at holde

Kravene tilbage bliver praktiseret stærkt nok. Men jeg føler mig overbevist om, at hvis der kan paavises en Vej, ad hvilken vi kan komme yderligere frem, eller en Maade, hvorved vi kan komme stærkere frem ad Vejen, vil en saadan Anvisning blive paaskønnet og Planen blive taget op til Overvejelse, hvad enten den kommer fra Venner eller Modstandere; og findes det at være foreneligt med Landets Livsinteresser, er jeg overbevist om, at den Vej eller Maade vil blive anvendt.

Det var for øvrigt ganske tydeligt, at den ærede Ordfører for det radikale Parti slet ikke ønskede, at hans Parti skulde komme til at regere nu. Han ønskede, at den nuværende Regering skulde sidde, indtil den fik bragt Orden i Finanserne. Han er sikkert fuldkommen klar over, at den Politik, som gaar ud paa at sige: Kravene først, kan kun praktiseres, naar der er bragt Orden i Finanserne, er bragt Balance til Veje. Det er en Politik, som paa det nuværende Tidspunkt er ganske umulig.

Jeg vil dernæst knytte nogle Bemærkninger til det Statsregnskab, som nu er fremlagt for den høje Rigsdag, særlig til Formueregnskabet. Det forekommer mig, at et Formueregnskab gerne skulde være saadan, at man af det kunde se, hvordan Bevægelsen i Statens finansielle Liv var. Men det forekommer mig, at Formueregnskabet ikke giver noget tydeligt Billede af Statens Formueforhold og derfor heller ikke af Statskassens Formuebevægelse. Der er navnlig to Punkter, jeg her vil pege paa.

Det første er med Hensyn til Afskrivningsprocenten for Statsvirksomhederne. Saa vidt jeg har kunnet se, er Afskrivningsprocenten der ca. 1. Vi vil sikkert være enige om, at det er en alt for lille Afskrivningsprocent. For at den skulde være svarende til de virkelige Forhold, skulde de produktive Værdier, som vi har i Statsvirksomhederne, være i 100 Aar, inden de skulde fornyes. Og det tror jeg, vi alle sammen kan være enige om, at hvor lang Tid det end kan være, saa kan hverken Uniformer til Tjenestemændene eller Bygninger eller mange andre af Statsaktiverne være i 100 Aar, inden de skal fornyes; med andre Ord, den Afskrivningsprocent er meget for lille.

Det andet Punkt, som jeg vil omtale, er den Post paa Formueregnskabet, som hedder Indtægt ved Værdistigning. Det forekommer mig, at Indtægt ved Værdistigning ikke er en virkelig Formuefrem-